

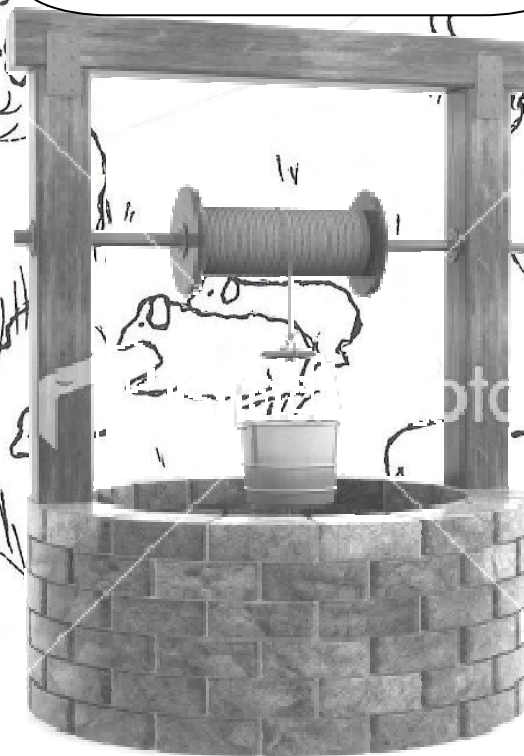
תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

ההוא יטב לב

פרשת חיי שרה

כיתה ז'

הר"ר יוסף מאיר שווארץ הי"ד

חידו"ת לפר' חיי שרה

**ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה
ושבע שנים שני חיי שרה, ותמת שרה
בקרת ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבוא
אברהם לספוד לשרה ולבכותה.**

כתב בבעל הטורים, כ"ף מקטנה, לפי שלא

בכה אלא מעט,
לפי שזקנה היתה,
עכ"ד.

ויתבאר ע"פ מה
דאיתא בפרקי
דרבי אליעזר (פרק
ל) כיון שהגיע
החרב על צוארו
פרחה ויצאה נפשו
של יצחק, וכיון
שהשמיע קולו
מבין הכרובים
ואמר לו אל תשלח
ידך, נפשו חזרה
לגופו, וקם ועמד

יצחק על רגליו, וידע יצחק שכך המתים
עתידין להחיות, ופתח ואמר ברוך אתה ה'
מחיה המתים.

וזה י"ל בכוונת דברי בעל הטורים ויבוא
אברהם לספוד לשרה ולבכותה, דאיתא

במדרש (תנחומא וירא סכ"ג) מהיכן בא, מהר
המורה, ובכן כאשר ראה וידע ממעשה
העקידה שכל המתים עתידין לחיות, הבן מזה
שמיתתה אינה אלא לפי שעה, ועתידה
להחיות בתחיית המתים, ולכן לא בכה אלא

מעט, כיון שלא
היתה מיתה
לעולם.

ולכוונה זו המשיך
באומרו לפי
שזקנ"ה היתה,
דמבואר בגמרא
(כתובות קח:) שעמי
הארץ אינם
עומדים בתחית
המתים, מה שאין
כן שרה אמינו
זקנה היתה, וכבר
דרשו בגמרא
(קידושין ל"ב:) זק"ן

זה שקנה חכמה, ואם כן שרה אמינו שזכתה
וקנתה חכמת התורה בוודאי תעמוד לתחיה,
ועל כן לא בכה אלא מעט.

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

וירש זרעך את שער שונאיו

שמעתי מאבי הרה"ק ר' משה מסאטמאר זי"ע שסיפר
בשם אביו הרה"ק ר' יצחק אייזיק מזידיטשוב זי"ע,
שקיבל איש מפי איש, שאברהם לא היה רוצה ליקח
את יצחק מהעקידה, עד שהקב"ה הבטיח לו שיצא
ממנו רש"י לנכד, ואמר לפרש בזה מה שבירך הקב"ה
לאברהם וירש זרעך את שער אוביו, "וירש" זה
אותיות ורש"י, וזה שאמר יצחק לרבקה ג"כ וירש
זרעך את שער שונאיו, ורמז על רש"י להיות להם
לכתר, וזהו זרעך א'ת שער' סופי תיבות כתר, כי ע"י
בנים טובים מעטרים את אביהם בכתרים גדולים
בעולם הבא.

(עטרת זקנים)

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ס מרן רבינו הקדוש זיעונו"א - בנשיאות ב"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

לא אוכל עד אשר דברתי דברי.

י"ל כי אליעזר קידש את רבקה בשליחת יצחק

(גיטין סד.) כל השולח שליח לקדש את האשה

כל זמן שהשליח בדרך אסור בכל הנשים שמא

והחתן ביום קדושין אסור לו לאכול עד אחר קדושין, וזהו לא אוכל עד אם דברתי דברי, וזהו הקדושין.

או יבואר, כי רצה לאכול סעודת מצוה וזהו שאמר לא אוכל עד אשר דברתי דברי, לגמור תחלה הקדושין ואחר כך יהיה סעודת מצוה, ונבאר למה מתחלה רצו הקדושין ולבסוף לא רצו הקדושין, כי הם לבן ובתואל לרשעה נתכוונו כפירוש רש"י שרצו להרוג אותו, כי הם לא רצו שיצחק יהיה לו זרע וקיימא לן

ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי ואשביעך וגו'.

אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני. וצ"ע למה פרט הכתוב כל הסימנים עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו, ומה הנפק"מ בזה, והיה די לומר ויאמר אל עבדו שים נא ידך וגו', וי"ל דהנה דרך העולם שאינם בני תורה, במילי דשמיא בדבר שיש חשש איסור או דבר הצריך בדיקה מתולעים וכדומה, יאמין לכל יהודי בכל שהו, ויאמר כל יהודי מוחזק בכשרות ושצריך לדון לכף זכות וכו' ולא ישאל ולא יחזקור כל כך, לא כן במילי דעלמא כגון הלוואות מעות לא יאמין לו בשום אופן עד אשר יחקור וידרוש וישאל היטב עליו וכו' עד שיתבררו כל הספיקות ויהיה ברור לו שיקבל את כספו.

וכמו שמספרים על הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע שבהיותו פעם בדרך הוצרך לחנות באחד האכסניות שעל אם הדרך, בעל האכסניא קיבל את פניו בשמחה ואמר, הנה השוחט שלנו אינו בקו הבריאות כבר שבועיים ימים ומאז לא בא בשר לפינו, והכרת פני כבודו ענתה בו כי הוא בקי במלאכת השחיטה, על כן אבקש אותך לשחוט לנו כמה עופות, השיב לו הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע בוודאי אשחט לכם אבל לפני כן אבקשך אולי תואיל בטובך להלוות לי הלוואה של אלף רובל הנחוץ לי מאוד, השיב לו בעל האכסניא: ימחול לי מר אלף פעמים אבל איך אלוה לאיש אשר איני מכיר אותו, הרים הצדיק עליו בקולו, על השחיטה שצריך לדעת הלכותיה וכו' וחלילה אם יש איזה פגם כל שהוא בסכין אוכל נבילה ממש ומטמא גופו במאכלות אסורות, על זה האמנת לי בהכרת פני בלבד, אבל על הממון לא האמנת לי.

אבל אברהם אבינו ע"ה היה היפוך זה, שכאשר בא לחפש בת זוג ליצחק בנו ולא רצה לקחת מבנות כנען הארור, לא האמין אפי' ל"עבדו" הידוע לעבד נאמן, ל"זקן ביתו" וזקן זה שקנה חכמה, "המושל בכל אשר לו" שעל כל רכושו האמין לו ומסר בידו, מ"מ כאן אמר לו "שים נא ידך תחת ירכי ואשביעך".

(באר מים חיים)

מן הבאר ההוא ישקו העדרים - פרשת חיי שרה

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ס מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

וממלדתו הלא גם הם עובדי עבודה זרה, אבל להנ"ל אתי שפיר דאם היה לוקח אשה מבנות ענר אשכול וממרא שהיו תושבי הארץ לא היו בניהם בגלות כי היו מוחזקים בארץ מצד אמם, על כן אמר אברהם אבינו ע"ה "לא תקח וגו' אשר אנכי יושב בקרבו" כי אז ימשך גלותם יותר מארבע מאות שנה, לכך ציוה לקחת מבנות משפחתו שאינם תושבי הארץ ועל ידי כן יחשבו הד' מאות שנה משנולד יצחק.

וזהו שאמר המדרש, בזכות שאמרה רבקה אלך זכו ישראל ויצאו ממצרים, דאלמלא הסכימה לילך הי' אברהם לוקח לאשה מבנות ממרא והיו הד' מאות שנה מתחילים ממצרים ולא משנולד יצחק א"כ היו משוקעים שם חלילה בשער הנו"ן של טומאה ולא היו יוצאים ממצרים, אבל כיון שאמרה רבקה אלך נשלמו הד' מאות שנה עד שלא שקעו ויצאו ממצרים.

(דברי יואל)

יקדש את הערוה. ולכך בתחלה רצו הקדושין ואחר כך יהרגו את אליעזר כדי שיצחק לא יהיה לו חס ושלוש זרע, כי יהיה אסור בכל הנשים.

(קדושת לוי)

ויקראו לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך. במדרש פליאה, בזכות שאמרה רבקה אלך זכו ישראל להוציאם ממצרים, והוא פלא.

וי"ל דבברית בין הבתרים נאמר לאברהם גר יהי' זרעך בארץ לא להם, ארבע מאות שנה, ולבסוף יצאו ממצרים לאחר רד"ו שנים, אמנם כתב רש"י ז"ל דנחשבו שנות הגלות משנולד יצחק דכל ישיבתם של האבות בארץ נקראו גרות.

והשתא מדויק מה שאמר אברהם לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו, דלכאורה מה ירויח בזה שישא מארצו